

198. Bijbelstudie over
DE GEEST VAN DE ANTICHRIST
A YEYE FU A ANTIKRISTUS
RUACH SOTEN HAMASHIACH
רוּחַ שׁוֹטֵן הַמַּשִּׁיחַ

Deel 3: De geest van leugen en bedrog

In deel 1 van deze studiereeks zagen we al, dat er door de liberale tijdgeest om ons heen alles omgedraaid wordt: alles wat G'd verboden heeft en vroeger ondenkbaar was moet nu gewoon kunnen en alles wat G'd geboden heeft is niet meer van deze tijd en hoeft dus ook niet meer gedaan te worden. Alle normen van de Eeuwige worden omgekeerd, waardoor in de wereld waarin we nu leven feitelijk alles wat goed is slecht genoemd wordt en wat slecht is goed, en wat wit is zwartgemaakt wordt en wat zwart is letterlijk witgewassen wordt. Daarom zei de Eeuwige reeds meer dan 2700 jaren geleden met het oog op de huidige situatie: *“Wee degenen die het kwade goed noemen en het goede kwaad, die het licht tot duisternis maken en het duister tot licht, die van zoet bitter maken en van bitter zoet!”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 5:20, NBV). **Surinaams:** *“A kba gi den di e kari ogri bun èn bun ogri, den di e teki neti leki dei èn dei leki neti, den di e si bita sani leki switi sani, èn switi sani leki bita sani!”* Helaas zijn zij die het kwade goed noemen en het goede slecht niet alleen degenen die in de politiek, in de maatschappij, in het onderwijs en in de media invloedrijke posities bekleden, maar ook in geloofsgemeenschappen. In plaats van duidelijk de kant van de Eeuwige te kiezen en de zonden bij hun naam te noemen gaan helaas ook vele geestelijke leiders met de tijd mee en helpen de leugen te verspreiden, dat de nieuwe ontwikkelingen helemaal niet zo slecht zouden zijn. Maar dat zijn ze wel! En daarom is dit ook een gemene leugen!

De hele samenleving is inmiddels zodanig verziekt door een netwerk van leugens dat men vaak niet meer weet wie men nog kan geloven en wat men nog kan geloven. Talrijke politici tot de hoogste niveaus zijn gepassioneerde leugenaars die vóór de verkiezingen van alles beloven en na de verkiezingen water bij de wijn doen en hun belofte niet waar maken. En de kiezers beliegen zichzelf om tegen beter weten in toch te stemmen op de kandidaat of de partij, die al meerdere keren met zijn of haar leugens door de mand gevallen is. Liegen was vroeger moreel verwerpelijk en had grote cosequenties. Als een politicus in een hoge functie loog, dan werd hij met een motie van wantrouwen tot aftreden gedwongen, want dan deugde hij niet. Maar dat is tegenwoordig niet meer zo. Integendeel! Liegen wordt heden ten dage blijkbaar gezien als politieke vindingrijkheid en is zelfs statusverhogend, want het zijn vaak de grootste leugenaars die in vele landen de hoogste functies bekleden.

Toch niet alleen in de politiek, maar ook in het bedrijfsleven en zelfs in het gewone dagelijkse leven wordt er voor enorme bedragen bij elkaar gelogen en verdwijnt ons zuur verdiend geld in de zakken van gewetenloze mensen die zonder te blozen kunnen liegen en bedriegen, en komen zelfs miljoenen van onze belastingcenten onder valse voorwendselen bij terroristische organisaties terecht. Hieruit blijkt dus dat liegen loont, en de duivel, die de bron van alle leugens is, kan trots zijn op zijn volgelingen, want de geest van leugen en bedrog, die hij onder de mensen heeft verspreid, doet zijn werk tegenwoordig beter dan ooit! Een bekend spreekwoord is echter: *“Leugens hebben korte benen”*, want vroeg of laat wordt elke leugenaar ontmaskerd. De Eeuwige, die de leugen haat, ziet en hoort namelijk alles.

Belangrijke en bijzonder effectieve middelen die de duivel inzet om zijn leugens te verspreiden waarmee hij de mensheid wil misleiden en in het verderf wil trekken, zijn de pers, de omroepen en het internet. Elke dictator maakte daar gretig gebruik van, want wie de media in handen heeft, kan de publieke opinie sterk beïnvloeden. Echte onafhankelijke media, die zich geheel neutraal opstellen en niets anders dan de volle waarheid berichten, bestaan haast niet, al wordt dit wel beweerd. Vrijwel elke journalist heeft een politieke of ideologische voorkeur, die hij met beroep op de persvrijheid in zijn verslaggeving naar buiten brengt. Vooral als het om Israël en

de Palestijnen gaat komt dit bijzonder duidelijk naar voren. Ik heb mijn hele leven bij diverse kranten gewerkt en weet waar ik over praat. Het gezegde 'liegen alsof het gedrukt staat' komt niet zomaar uit de lucht vallen! Vandaar ook de term 'leugenpers'. Zeker wat Israël betreft is de berichtgeving in de mainstream media dikwijls gebaseerd op leugens of halve waarheden. Maar daarmee wil ik niet zeggen dat de alternatieve media betrouwbaarder zouden zijn. Ook daar moet je mee uitkijken en alles kritisch onder de loep nemen, want ook daar is de berichtgeving vaak eenzijdig en voor je het weet kom je in de wildste complottheorieën terecht. We zullen nu kijken wat de Tora, de Psalmen, de Spreuken, de profetische boeken en het Nieuwe Testament ons over leugen en bedrog te zeggen hebben en hoe wij daarmee moeten omgaan.

De geest van leugen en bedrog in de Tora

"Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste!" (שְׁמוֹת Sh'mot [Exodus] 20:16 en דְּבָרִים D'varim [Deuteronomium] 5:20, NBG). Het Boek: *"U mag geen leugens vertellen aan andere mensen!"* **Surinaams:** *"No lei gi wan trawan fesi krutubakra!"*

Wat leren wij in het Heidelbergse Catechismus over het negende gebod? Ik citeer: "Dat ik tegen niemand valse getuigenis geve, niemand zijn woorden verdraaie, geen achterklapper of lasteraar zij, niemand lichtelijk en onverhoord oordele of helpe veroordelen, maar allerlei liegen en bedriegen, als eigen werken des duivels, vermijde, tenzij dat ik den zwaren toorn G'ds op mij laden wil; insgelijks, dat ik in het gericht en alle andere handelingen de waarheid liefhebbe, oprechtelijk spreke en belijde, ook mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen voorsta en bevordere." Het is wel ouderwets geschreven, maar het geeft wel duidelijk aan waar het om gaat: men mag een ander geen dingen ten laste leggen die niet waar zijn, waardoor zijn eer en zijn goede naam aangetast worden, niet onder ede bij de rechtbank, maar ook niet in gewone gesprekken. In het eerste geval is het meened en in het tweede geval kwaadsprekerij.

"Gij zult geen vals gerucht verbreiden; gij moogt de schuldige niet helpen als misdadig getuige. Gij zult de meerderheid in het kwade niet volgen, noch in een rechtsgeding getuigenis afleggen met de meerderheid mee, om het recht te buigen! Ook zult gij een onaanzienlijke niet voortrekken in zijn rechtsgeding!" (שְׁמוֹת Sh'mot [Exodus] 23:1-3, NBG). Groot Nieuws Bijbel: *"Verspreid geen valse geruchten. Steun nooit de schuldige door een vals getuigenis. Al doet ook de meerderheid kwaad, sluit je niet bij hen aan. Als je moet getuigen, verdraai de zaak dan niet, ook al doet de meerderheid dat wel. De zwakke moet je in een rechtszaak niet voortrekken!"* **Surinaams:** *"No panya nyunsu di no tru. No lei fu yepi wan sma di du wan sani di no bun. No du sani di no bun awinsi furu trawan e du en. Yu no sa lei tu fesi krutubakra awinsi furu trawan du dati fu kenki a tru. Te yu de na wan krutu yu no mus de na wan sma sei fu di a pôti!"*

Drie hoofdstukken na de eerste versie van de Tien Woorden gaat de Eeuwige hier nog wat gedetailleerder op het negende gebod in. Met andere woorden: de motivatie om te liegen doet er niet toe! Of men nu een meened zweert omwille van een persoonlijke voordeel die men daarvoor ontvangt, of men doet het uit medelijden om een arme of zwakke daarmee te helpen maakt voor G'd niets uit! Het bekende excuus van een 'leugentje om bestwil' gaat derhalve echt niet op! Laat u dat dus ook door niemand aanpraten!

Men moet gewoon de waarheid spreken, punt uit! Behalve de letterlijke betekenis van een verbod op het valse getuigenis bij een rechtszaak en het liegen en bedriegen in het algemeen, valt hier ook het verbod op roddel en laster onder, omdat de rabbijnen dit ook opvatten als een verbod op het afleggen van een getuigenis van iets dat men alleen maar heeft van horen zeggen en niet zelf daadwerkelijk heeft waargenomen want de מכילתא Mechilta, een Midrash over traditionele halachische exegese bij het Bijbelboek Exodus, leert ons dat wie liegt voor een rechtbank er ook toe zal komen het bestaan van haShem als de Schepper te ontkennen. Het liegen is derhalve in het Joodse denken één van de ergste overtredingen!

Het eerste gedeelte van de waarschuwing die de Eeuwige in bovenstaande tekst geeft, is het verbod op lasteren en kwaadspreken waardoor iemands goede naam door het rondvertellen van onware feiten aangetast wordt en overgeleverd is aan de genade of ongenade van de mensen die deze leugens te horen krijgen. Het aanhoren en geloven van valse geruchten zonder het waarheidsgehalte daarvan te verifiëren is even slecht als het verspreiden ervan,

want zolang er nog enige reden is om aan de waarheid ervan te twijfelen, moeten wij er geen geloof aan hechten en daarin niet meegaan.

In het tweede gedeelte van deze tekst worden de getuigen bij een rechtszaak gewaarschuwd om een schuldige niet te steunen door een vals getuigenis, en omgekeerd ook niet behulpzaam te zijn in de vervolging van een onschuldige. Ook mogen zij het recht niet buigen ten gunste van een arme omdat ze medelijden met hem hebben, want als die arme slecht is en willens en wetens een strafbaar feit heeft gepleegd, dan mag daaraan niet voorbijgezien worden vanwege zijn armoede. In alle gevallen moeten de getuigen de waarheid zeggen.

“Gij zult niet stelen, gij zult niet liegen en gij zult elkander niet bedriegen. Gij zult bij Mijn naam niet vals zweren en zo de naam van uw G'd ontheiligen, Ik ben de Eeuwige!” (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 19:11-12, NBG). **Surinaams:** *“Un no sa fufuru, un no sa lei èn un no sa bedrigi wan trawan. Te un o meki wan sweri un no mus kari Mi nen, efu un sabi taki a sani no tru. Tapu sowan fasi un e afrontu a nen fu un Gado, Mi na Masra!”*

Eigenlijk is het 9e gebod om geen valse getuigenis tegen je naaste te spreken gekoppeld aan het 3e, namelijk om G'ds naam niet te misbruiken bij het zweren van een meened. Dat komt bijzonder duidelijk naar voren in deze bovenstaande tekst. De geboden om niet te stelen, niet te liegen en niet te bedriegen zijn aan elkaar gerelateerd, want als men door liegen en bedriegen in het bezit komt van iets, dan komt dat in principe neer op stelen. Daarom moeten we erop toezien dat wij daar eerlijk aan gekomen zijn. We moeten eerlijk zijn in al onze handelingen.

De geest van leugen en bedrog in de Psalmen

“Want Gij zijt geen G'd, aan wie g'ddeloosheid behaagt, geen boze zal bij U vertoeven; De verdwaasden houden geen stand voor uw ogen, Gij haat alle bedrijvers van ongerechtigheid; Gij richt te gronde de leugensprekers, de Eeuwige verafschuwt de man van bloed en bedrog!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 5:5-7, NBG). Groot Nieuws Bijbel: *“Want U, U bent geen G'd die zich verheugt in het kwaad, U duldt geen misdadiger in Uw huis. U verdraagt geen hoogmoedig mens, U haat allen die kwaad doen. Leugenaars richt U te gronde, U verafschuwt moordenaars en bedriegers!”* **Surinaams:** *“Yu na wan Gado di no e prisiri nanga krukdudu, no wan ogri-sani sma kan tan na Yu. Sma di abi bigifasi no man kon pe Yu de. Ala den sma di e du ogri, Yu no lobi srefsrefi. Yu e wai ala den sma puru na pasi di e lei. Masra no mus abi not'noti fu kiriman nanga bedrigiman!”*

In deze psalm lezen wij, dat de Eeuwige een hekel heeft aan hoogmoedige zondaars omdat Hij het kwaad, dat zij bedrijven, haat, want: *“wie blijft zondigen, bewijst daarmee dat hij bij de duivel hoort, die nadat hij voor het eerst gezondigd had, altijd is blijven zondigen!”* (ירחנן Yochanan alef [1 Johannes] 3:8, NBG). De Groot Nieuws Bijbel zegt ronduit: *“Wie zondigt is een kind van de duivel, want de duivel zondigt vanaf het begin!”* **Surinaams:** *“Ma a sma di e tan du sondu, na fu didibri, bika sensi na a bigin didibri sondu!”* In Psalm 5 wordt bij het noemen van de zondaars die de Eeuwige haat een bijzondere nadruk gelegd op de leugenaars en moordenaars, want moordenaars en leugenaars lijken het meest op de duivel, van wie ook Yeshua gezegd heeft dat hij hun vader is: *“Uw vader is de duivel, en u doet maar al te graag wat uw vader wil. Hij is vanaf het begin een moordenaar geweest. Hij hoort niet bij de waarheid, omdat er geen waarheid in hem is! Wanneer hij liegt, spreekt hij zoals hij is: een aartsleugenaar, de vader van de leugen!”* (ירחנן Yochanan [Johannes] 8:44, NBV). **Surinaams:** *“Didibri na un p'pa, èn un lobi fu du san a wani. Sensi na a bigin a de wan kiriman. A no man taki wan sani san tru, bika a no sabi san na tru. Te a e lei. A e taki leki fa ensrefi de, bika a de wan leiman èn na en meki lei!”* Niets is meer tegenstrijdig met de G'd van de waarheid en dus is Hem ook niets meer hatelijk. Daarom schrijft de psalmist in vers 7: *“Leugenaars richt U te gronde!”* (NBV) ofwel: *“Om hun leugens zult U hen vernietigen!”* (Het Boek). **Surinaams:** *“Yu e wai ala den sma puru na pasi di e lei!”*

“De zondaar beraamt een slecht plan, werkt het uit tot in alle duistere details en zo ontstaan leugen en bedrog!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 7:15, Het Boek). NBV: *“Hij draagt verderf onder het hart, zwanger van onheil baart hij bedrog!”* NBG: *“Zie, wie met ongerechtigheid bevrucht*

werd, is zwanger van onheil en baart leugen!" **Surinaams:** "Leki fa wan umasma e hori bere, na so a sma di e meki krukdudu kon na ini en, e furu nanga ogri tu, èn san a e puru kon na doro na soso lei!"

Het beramen van het kwade wordt hier met een zwangerschap vergeleken, want hij bedenkt het met zeer veel list in het verborgene en houdt zijn plan geheim. Maar wat hij baart is leugen en bedrog, want hij liegt en bedriegt zichzelf! Wat is die leugen? De dood! Jacobus schrijft: "Is de begeerte bevrucht, dan baart ze zonde; en is de zonde volgroeid, dan brengt ze de dood voort!" (יַעֲקֹב Ya'aqov [Jacobus] 1:15). **Surinaams:** "Dan te a gi ensrefi abra na den takru lostu disì, den e meki wan sondu. Te a sondu disì kon gro kba, a e tyari dede kon!" De zondaar komt dus bedrogen uit!

"Eeuwige, U roep ik aan, maak mij niet te schande, laat de g'ddelozen te schande staan en verstommen in het dodenrijk. Zwijgen moeten die leugenaars,, die hoogmoedig en vol verachting rechtvaardige mensen beschuldigen!" (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 31:18-19, NBV). Groot Nieuws Bijbel: "Ik roep Uw hulp in, Eeuwige, stel mij niet teleur. Laat bedrogen uitkomen wie van U niet willen weten, leg hun voor eeuwig het zwijgen op. Verstommen moeten die leugenaars; trots zijn ze, hooghartig, ze klagen onschuldigen op valse gronden aan!" **Surinaams:** "Masra, na Yu mi e kari, no meki mi kon na syen, ma meki den ogri-ati sma kon na syen, tapu den mofo èn meki den go na dedekondre. Tapu a mofo fun den di e lei, den di abi heimemre èn di e si den sma di bun ini Yu ai leki noti te den e taki fu den!"

David roept de Eeuwige aan om de leugenaars, die G'ds volk met valse lippen smaden en belasteren tot zwijgen te brengen. Hierbij kunnen we dus ook denken aan de leugenpers en het nepnieuws op de televisie en internetsites, die keer op keer door eenzijdige en gemanipuleerde berichtgeving Israël in diskrediet brengen. Dag in dag uit kunnen we ons daaraan ergeren, maar er komt een dag dat het gebed van David verhoord zal worden en deze leugenaars voorgoed tot zwijgen zullen worden gebracht. De Eeuwige zal hen confronteren met de leugens die zij over Zijn land en volk hebben verspreid en over hen gericht houden.

"Welzalig de man, die de Eeuwige tot zijn vertrouwen heeft gesteld, die zich niet wendt tot de hovaardigen, noch tot hen die naar leugen afdwalen!" (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 40:5, NBG). NBV: "Gelukkig de mens die vertrouwt op de Eeuwige en zich niet keert tot hoogmoedigen, tot hen die verstrikt zijn in leugens!" **Surinaams:** "Blesi fu a suma, disì poti ala en fertrow na Masra tapu, èn disì no drai luku na den bigimemre suma nnga den leiman!"

Met deze psalm worden we opgeroepen, alleen op de Eeuwige te vertrouwen en niet op de arrogante politieke en economische elite, want deze mensen zijn alleen op hun eigen voordeel bedacht over de ruggen van de kiezers en consumenten. Zij onderwerpen zich niet aan G'ds rechtvaardige wetten en inzettingen, maar zijn verstrikt in hun eigen leugens.

"U bedenkt allerlei kwaad; uw tong is zo scherp als een scheermes. U bent een bedrieger! U geeft de voorkeur aan het kwaad boven het goede, U liegt liever dan dat u de waarheid spreekt. U hoort het liefst slechte taal en een mond die bedriegt. G'd zal u echter voor eeuwig verderven. Hij zal u uit uw huis wegslepen en een einde aan uw leven maken!" (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 52:4-7, Het Boek). Groot Nieuws Bijbel: "Je bent uit op vernietiging, je pleegt bedrog, je tong is scherp als een mes. Het kwade is je liever dan het goede, de leugen ligt je beter dan de waarheid, je houdt van kwetsen en bedriegen! Maar G'd zal je breken, voorgoed! Hij zal je grijpen, je wegsleuren uit je huis, je wegrukken uit het leven!" **Surinaams:** "Yu tongo prakseri fu du takru; leki wan srapu srebi-nefi, a wroko na wan bedrigi-fasi. Yu lobi ogridu moro leki bun, èn lei moro leki a waarheid. Yu lobi ala den wortu fu nyan suma, o yu bedrigi tongo. So srefi, Gado sa figi yu puru fu tēgo; A sa tyari yu gowe, èn A sa puru yu komopo fu pe yu de tan, èn hari yu lutu komopo fu a kondre fu libisuma!"

In deze psalm beschuldigt David de Edomiet Doëg van leugen en bedrog en hij verwijt hem het prefereren van het kwade boven het goede en de leugen boven de waarheid. Met zijn tong, die niet slechts als een naald prikt, maar als een scherpe scheermes snijdt, deed hij veel kwaad waardoor vele onschuldigen werden omgebracht. Een kleine leugen of een halve waarheid kan vele mensenlevens kosten. Daar staat niet iedereen bij stil en daarom zijn deze psalmverzen ook voor ons een belangrijke reminder om altijd bij de waarheid te blijven.

“De g’ddelozen zijn van de geboorte aan afvallig, de leugensprekers dwalen van de moederschoot aan!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 58:4, NBG). Het Boek: “De ongelovigen willen al vanaf hun geboorte G’ds wegen niet volgen. De leugenaars liegen al sinds zij hun moeders lichaam verlieten!” Groot Nieuws Bijbel: “Mensen zonder G’d dissen leugens op; zij zijn ontspoord vanaf hun geboorte, zij dwalen van jongs af aan!” **Surinaams:** “Den ogri-ati sma teki a kрукtu pasi sensi di den gebore, den leiman lasi pasi sensi di den ben de ini den m’ma bere!”

Onze moderne maatschappij is gebaseerd op leugens. Kijk maar naar de televisiereclames, die doorgaans niet echt geloofwaardig overkomen. Met de hedendaagse technologie is het niet moeilijk meer om letterlijk te toveren met een eitje. Alles is mogelijk om illusies te weken en de producten op onrealistische wijze te presenteren om ze de kijkers aan te smeren. Als je ze in huis hebt blijken deze producten vaak anders te zijn en anders te werken dan ons in de reclame werd voorgeschoteld. Van kleins af leert men zich anders voor te doen dan men in werkelijkheid is. Met cv’s wordt geknoeid, in sollicitatiebrieven is men niet altijd eerlijk, op sociale media wordt vaak met de leeftijd gesjoemeld en ook de profielfoto’s zijn niet altijd betrouwbaar, om maar iets te noemen. Hoe vaak worden er niet zelfs door kleine kinderen al leugentjes verteld om eigen fouten te bedekken? Als een kindje iets heeft laten vallen of als er in de klas iets is gebeurd zal het niet zo gauw eerlijk toegeven dat hij of zij het was. De schuld afschuiven op een ander is een van de eerste zonden die een kind blijkbaar is aangeboren en het is de taak van de ouders om het te leren, niet te liegen, maar de waarheid te zeggen, ook al heeft dat consequenties. En wat de opvoeding betreft maakt het vaak wel een verschil of de ouders gelovig zijn of niet.

“Wat over hun lippen komt, is vloek en leugen. Met elk woord beledigen zij U, Eeuwige. Verstrik ze in hun eigen hoogmoed!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 59:13, Groot Nieuws Bijbel). NBV: “Zonde is de taal uit hun mond, het woord van hun lippen. Laat hen stikken in hun trots, in hun vloeken en leugens!” **Surinaams:** “Den e sondu nanga den sani di den e taki, nanga den wortu di e kmoto ini den mofo. Meki den tan fasi ini a heimemre fu den, fu a fluku di den e fluku, nanga fu a lei di den e lei!”

Psalm 59 is een stil gebed van David, waarin hij de Eeuwige om hulp vraagt als Sha’ul [Saul] zijn huis laat omsingelen met de bedoeling, hem te doden. In vers 8 staat, dat deze ingehuurde moordenaars David en de Eeuwige bespotten, dat hun mond overloopt van venijn, de woorden van hun lippen als zwaarden zijn, een aanval op wat heilig is. Zij denken dat niemand het hoort. Maar David hoorde het blijkbaar heel goed, want in vers 13 schrijft hij, dat alleen maar vloeken en leugens over hun lippen komen. Leugens vertellen over de Eeuwige en Zijn gezalfde en daarbij ook nog vloeken en beledigingen uiteten behoren tot de ergste zonden van de tong. Dat kan de Eeuwige nooit ongestraft laten omwille van Zijn heilige naam!

“In mijn huis zal geen bedrieger wonen; de leugenspreker zal niet bestaan voor mijn ogen!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 101:7, NBG). Het Boek: “Bedriegers mogen niet in mijn huis komen en leugenaars kan Ik niet zien!” Groot Nieuws Bijbel: “In mijn paleis duld Ik geen bedriegers, leugenaars komen mij niet onder ogen!” **Surinaams:** “No wan bedrigiman o tan ini mi oso, no wan sma di e lei no o tnapu na mi fesi!”

In tegenstelling tot zijn schoonvader Sha’ul [Saul], die dat soort mensen in dienst had, wilde David niets te maken hebben met boosaardige leugenaars en bedriegers. Op dat punt week hij behoorlijk af van wat toen doorgaans gebruikelijk was. Niet alleen in het Midden-Oosten, maar ook in Azië en zelfs in Europa wisten vele heersers voor hun eigen doeleinden aardig gebruik te maken van zulke lieden, die door hun handigheid in liegen en bedriegen geschikte werktuigen waren voor hen. Dat soort mensen mochten echter Koning David, die een man naar G’ds hart was, niet onder ogen komen. Leugenaars en bedriegers duldde hij niet in zijn nabijheid.

“O G’ d, die ik loof, zwijg niet, want een g’ddeloze en bedrieglijke mond hebben zij tegen mij opengedaan; zij spreken tegen mij met een leugentong, met woorden van haat omringen zij mij en zij bestrijden mij zonder oorzaak!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 109:1-3, NBG). NBV: “G’ d, die ik loof, blijf niet zwijgen, want vijandig en bedrieglijk is de mond van hen die mij beschuldigen, hun tong spreekt niets dan leugens, ze bestoken mij met woorden van haat, zonder reden bestrijden ze mij!” **Surinaams:** “No tan tiri, o Gado fu mi prijse; bikasi a mofo fu den takru suma

nanga a mofo fu den bedrigi suma ben opo agensi mi; den ben taki agensi mi nanga wan tongo disi taki lei!"

Opnieuw klaagt David bij de Eeuwige over zijn boosaardige vijanden, die hem gewetenloos op valse gronden beschuldigen en hem zonder enige reden bestrijden. De haat druipt van hun woorden, als ze hem belasteren en leugens over hem zeggen. Ze zeggen dingen die tegen het woord en de wil van de Eeuwige ingaan en daarom doet David een beroep op Hem en zegt in vers 26-31: *"Help mij, Eeuwige, mijn G'd, red mij in Uw trouw, dan zullen zij weten dat het Uw hand is, dat U, Eeuwige, dit hebt gedaan. Komt van hen de vloek, van U verwacht ik zegen, schande over mijn belagers, vreugde over Uw dienaar, hoon zal het kleed zijn van wie mij aanklagen, schande de mantel waarin zij zich hullen. De Eeuwige zal ik prijzen met luide stem, Hem loven te midden van velen, Hij staat de armen terzijde en redt hen uit de greep van hun rechters!"* **Surinaams:** *"Yepi mi, o Masra mi Gado; o ferlusu mi nanga Yu sari-ati; so dati den sa sabi dati disi de Yu anu, dati Yu, Masra, ben du en. Gi den pasi fu fluku, ma Yu sa blesi; te den sa opo, meki den kisi syen; ma meki Yu dinari prisiri. Meki mi feyanti weri syen leki den krosi, èn meki den tapu den srefi nanga den eigi dangra-ede leki wan dyakti. Mi sa prijse Masra tranga nanga mi mofo; iya, mi sa prijse En na mindri fu a hipi suma. Bikasi A sa tanapu na a leti anu fu den pôtiwan, fu ferlusu en komopo fu den suma disi krutu en sili!"* Het vertrouwen van David in de Eeuwige werd niet beschaamd en zo mogen ook wij, als wij met leugens belasterd worden vol vertrouwen bij de Eeuwige om hulp vragen.

"Ongelovigen schuiven mij allerlei leugens in de schoenen, maar ik houd mij met mijn hele hart vast aan Uw wet! [...] Door Uw wet heb ik inzicht gekregen en daarom haat ik de leugen! [...] Daarom geloof ik ook dat al Uw bevelen rechtvaardig zijn; ik haat de leugen! [...] Ik heb een hartgrondige hekel aan leugens; daarentegen houd ik heel veel van Uw wet!" (תהילים Tehilim [Psalmen] 119:69,104,128,163, Het Boek). **Surinaams:** *"Den bigi-memre suma ben meki wan lei agensi mi; ma mi sa hori Yu leri nanga mi heri hati! [...] Den sani di Yu komanderi meki mi kon srapu, dat' meki mi no wani abi not'noti fu du nanga lei! [...] Dat' meki ini ala sani mi e hori misrefi na den komanderi fu Yu, mi no wani abi not'noti fu du nanga lei! [...] Mi no lobi srefsrefi te sma e lei, mi no wani abi not'noti fu du nanga den, ma na a wèt fu Yu mi lobi!"*

Ondanks alle leugens, die de g'ddelozen, die hem omringden, hem in de schoenen schoven, liet David zich daardoor niet terughouden van zijn plichten tegenover zijn G'd en zijn volk. Met hun leugens en valse aantijgingen wilden ze hem van zijn goede naam beroven, maar zijn reactie hierop was, dat hij tegen de Eeuwige zei: *"Laat ze maar zeggen wat ze willen, maar ik ben niet bang voor hun laster en zal Uw geboden bewaren, want ze zijn rechtvaardig!"* Hij zegt er nog bij dat hij de leugen haat, maar dat hij de Tora liefheeft! Daarmee heeft hij een duidelijke keuze gemaakt voor de G'd van Israël! Ik wou dat elk staatshoofd daaraan een voorbeeld zou nemen en dit zou zeggen!

De geest van leugen en bedrog in de Spreuken

"Wie waarheid spreekt, deelt mee wat recht is, maar een leugenachtig getuige bedrog!" (משל'י Mish'lei [Spreuken] 12:17, NBV). NBV: *"Wie de waarheid spreekt, dient het recht, een valse getuige verkondigt slechts leugens!"* **Surinaams:** *"Wan sma di de fu fertrow e meki a tru kon na doro, ma wan sma di no de fu fertrow e lei!"*

Een getuige die de waarheid spreekt, hetzij in een rechtszaak of in het dagelijkse leven, hetzij hij al of niet onder ede is, wordt hier geprezen als een eerlijk mens, want hij handelt volgens de beginselen van de gerechtigheid. Een valse getuige daarentegen wordt afgewezen als een leugenaar en bedrieger. Alles wat gezegd wordt heeft gevolgen. Men kan iemand door een getuigenis van de dood redden, maar men kan door een getuigenis ook een doodvonnis bewerken. Het recht kan alleen zegevieren als de getuigen de waarheid zeggen.

"Een betrouwbaar woord houdt altijd stand, een leugen slechts voor korte tijd!" (משל'י Mish'lei [Spreuken] 12:19, NBV). Groot Nieuws Bijbel: *"Waarheid blijft gelden, leugens leven kort!"* **Surinaams:** *"A tru e tan fu têgo, ma wan lei no abi langa libi!"*

Deze spreuk doet mij denken aan het bekende spreekwoord: "Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel!" Dat wil zeggen: een leugen is snel verteld, maar de waarheid

komt altijd naar boven. Een ander spreekwoord zegt: "Leugens hebben korte benen!" Ik ken dit uit mijn jonge jaren, want dat heeft mijn moeder altijd gezegd. De betekenis hiervan is, dat men met een leugen niets opschiet, want na verloop van tijd komt de waarheid altijd naar boven. Een leugenaar, die bij een rechtszaak of in privégesprekken onwaarheden zegt, is maar voor een ogenblik daarin succesvol, maar uiteindelijk zal de leugen weerlegd worden, want de leugenaar zal zichzelf vroeg of laat tegenspreken. Een betrouwbaar woord daarentegen, dat op waarheid berust, zal altijd standhouden, ook al doen sommige tegenstanders hun uiterste best, de waarheid te verdraaien of in twijfel te trekken. De waarheid kan verduisterd worden, maar zij zal weer in het licht treden. G'd, die zelf de ultieme Waarheid is, zal over de waarheid waken! Wat waar is zal altijd waar blijven en we kunnen en moeten ons daar altijd aan houden!

"Leugenlippen zijn de Eeuwige een gruwel, maar wie trouw handelen, zijn Hem welgevallig!" (משלי Mish'lei [Spreuken] 12:22, NBG). Groot Nieuws Bijbel: *"De Eeuwige heeft een afschuw van leugenaars, maar betrouwbare mensen zijn Hem dierbaar!"* **Surinaams:** *"Sma di e lei de leki wan groskin sani gi Masra, ma sma di e de fu fertrow, e gi En prisiri!"*

De Eeuwige haat de leugens, want Zijn tegenstander is de bron van alle leugens en daarom heeft hij ook een afschuw van de leugenaars, want hun leugenlippen zijn Hem een gruwel! Het liegen gaat namelijk niet alleen in tegen G'ds wet, maar heeft ook een verwoestende werking op de hele samenleving! Daarom houdt Hij van eerlijke en betrouwbare mensen.

"De rechtvaardige mens haat leugens, maar de g'ddeloze maakt zich gehaat en zet zichzelf voor schut!" (משלי Mish'lei [Spreuken] 13:5, Het Boek). Groot Nieuws Bijbel: *"Een rechtvaardige heeft een openlijke afkeer van leugens, wie liegt, maakt zich gehaat en zet zich te schande!"* **Surinaams:** *"A sma di bun ini Gado ai no lobi lei srefsrefi, ma wan ogri-ati sma e meki taki sma no lobi en srefsrefi èn a e kisi syen!"*

Het zou voor iedere gelovige vanzelfsprekend moeten zijn om de leugen te haten zoals hij ook de zonde haat, want elke zonde is een leugen! Een zondaar die zijn zonde niet aan de Eeuwige belijdt, ontkent daarmee zijn zonde en liegt. Maar als hijzelf dat wat hij gedaan heeft niet als zonde ziet, dan houdt hij zichzelf voor de gek. Ook dat is een leugen, want hij liegt tegen zichzelf. En als de waarheid dan toch aan het licht komt en de leugenaar ontmaskert is, dan zal men hem voortaan niet meer geloven en daarmee zet hij zichzelf voor schut, want hij durft zijn gezicht niet meer te laten zien.

"Een betrouwbaar getuige liegt niet, maar wie leugens uitblaast, is een vals getuige!" (משלי Mish'lei [Spreuken] 14:5, NBG). Het Boek: *"Een eerlijke getuige zal niet liegen, maar een vals getuige is een bron van leugens!"* NBV: *"Een betrouwbare getuige spreekt de waarheid, een valse getuige strooit alleen maar leugens rond!"* **Surinaams:** *"Wan ketoigi di de fu fertrow no e lei, ma wan di no de fu fertrow e taki soso lei!"*

Bij een rechtszaak hangt voor de aangeklaagde zeer veel af van de getuigen, want hij kan de doodstraf krijgen of voor lange tijd in de gevangenis terecht komen, geheel afhankelijk van wat de getuigen zeggen, maar hij kan ook vrijgesproken worden. Het mag natuurlijk nooit zo zijn dat een schuldige vrijgesproken en een onschuldige veroordeeld zal worden en daarom is het zeer belangrijk, dat de getuigen eerlijk zijn en niets dan de waarheid zeggen.

"Een betrouwbaar getuige is een redder van levens, maar wie leugens blaast, is een en al bedrog!" (משלי Mish'lei [Spreuken] 14:25, NBG). Het Boek: *"Een eerlijke getuige kan levens redden; een vals getuige kan iemand door bedrog de dood injagen!"* NBV: *"Een betrouwbare getuige redt levens, een valse getuige liegt en bedriegt!"* **Surinaams:** *"Wan ketoigi di de fu fertrow kan meki sma tan na libi, ma wan di e lei na wan bedrigiman!"*

Alle lof en eer komt toe aan een waarachtige getuige, want hij redt niet alleen het leven van een onschuldige die vals beschuldigd wordt, maar ook diens goede naam, die voor hem net zo belangrijk is als zijn leven. Een valse getuige daarentegen verdient onze minachting, want hij brengt met zijn leugens het leven van een onschuldige in gevaar. Het is daarom in het belang van de hele samenleving om leugenaars te ontmaskeren, want de waarheid is het cement van de maatschappij.

“Een vals getuige blijft niet ongestraft, wie leugens uitblaast, ontkomt niet! [...] Een vals getuige blijft niet ongestraft, wie leugens uitblaast, zal omkomen!” (משׁלִי Mish'lei [Spreeken] 19:5 en 9, NBG). NBV: *“Een valse getuige blijft niet ongestraft, wie leugens verkondigt, gaat niet vrijuit! [...] Een valse getuige blijft niet ongestraft, wie leugens verkondigt, gaat te gronde!”* Het Boek: *“Een valse getuige zal niet worden vrijgesproken; een leugenaar zal zijn straf niet ontlopen! [...] Een valse getuige ontloopt zijn straf niet en een leugenaar wordt in het verderf gestort!”* **Surinaams:** *“Wan sma di e lei gi trawan fesi krutubakra, o kisi en strafu nomonomo, wan sma di e ferteri lei, e kisi en pai! [...] Wan sma di e lei gi trawan fesi krutubakra, o kisi en strafu nomonomo, wan sma di e ferteri lei, o dede!”*

Dit sluit bij het voorgaande aan. We hebben al in eerdere teksten gelezen dat leugenaars kinderen van de duivel genoemd worden omdat ze met hun leugens doen wat hem behaagt. Dat mag niet ongestraft blijven, want ze brengen daarmee de hele samenleving en zelfs de wereldvrede in gevaar. Het begint met jokken en een ander voor de gek houden voor de gein, Het gaat verder met leugentjes ‘om bestwil’, het ontkennen van kleine foutjes of de eer opstrijken voor een prestatie van een ander. Op deze wijze wordt hun tong afgericht op liegen totdat ze het zo normaal vinden en het zo gewend zijn om te liegen dat ze niet anders meer kunnen. Deze leugenaars deinzen er derhalve ook niet voor terug om een vals getuigenis af te leggen en een ander daarmee de grond in te boren of, wat nog erger is, leugens over de Eeuwige zelf te verspreiden. Zij zullen niet ongestraft blijven, want G'd ziet en hoort alles! Hij zal niet toelaten dat Zijn naam ontheiligd wordt. Wij zullen straks zien waar het eeuwig deel zal zijn van de leugenaars, want niets heeft voor hen rampzaligere gevolgen dan dit.

“Een leugenachtig getuige zal omkomen, maar een man die luistert, zal zegevierend spreken!” (משׁלִי Mish'lei [Spreeken] 21:28, NBG). Willibrordvertaling: *“Een leugenachtige getuige komt ten val, maar de man die weet te luisteren zal altijd kunnen spreken!”* **Surinaams:** *“Wan ketoigi di no de fu fertrow mus tapu en mofo, ma a sma di e arki bun, kan taki te a kba!”*

Een vals getuige, die uit affiniteit voor de ene partij, of uit aversie tegen de andere partij een vals getuigenis aflegt of een beëdigde verklaring doet, zal, als het ontdekt wordt, voorgoed zijn reputatie kwijt zijn. Maar al zou het niet ontdekt worden, dan zal hij toch gestraft worden, want de wraak van de Eeuwige, die hij over zichzelf heeft ingeroepen toen hij de valse eed aflegde, zal over hem komen. Een betrouwbare getuige daarentegen, die gehoorzaam is aan het gebod van de Eeuwige, goed luistert en niets anders getuigt dan wat hij gehoord heeft zal altijd de waarheid spreken. Men zal hem geloof schenken en hem ten einde toe aanhoren, want een waarachtig getuigenis zal bevestigd worden in eeuwigheid!

“Een leugenachtige tong haat hen die zij kwelt, en een gladde mond bereidt verderf!” (משׁלִי Mish'lei [Spreeken] 26:28, NBG). Het Boek: *“Een leugenaar haat degene tegen wie hij zich keert en gladde praatjes richten een mens te gronde!”* **Surinaams:** *“Wan sma di e lei, no lobi den sma gi san a e lei srefsrefi, ma wan sma di e taki switi e tyari pori tu!”*

De geest van leugen en bedrog gebruikt twee soorten van leugens om zijn doel te bereiken, die allebei even afkeurenswaardig zijn: Een lasterende leugen, die iemands reputatie door valse aantijgingen openlijk kapot wil maken en een vleiende leugen, die geniepig het onheil brengt over degene tot wie zij gesproken wordt. Bij de eerste leugen is het kwaad duidelijk, en men kan zich er zo goed als mogelijk tegen in acht nemen, maar de tweede leugen heeft men vaak niet door tot het te laat is, want de leugenaar doet zich voor als iemand die van je houdt. Kijk dus uit voor mensen die overdreven lief tegen je doen, want je weet niet of zo iemand het echt meent of niet. Men heeft dus meer te vrezen voor een vleier, die je overlaadt met complimentjes en vervolgens een mes in je rug stoot, dan voor een lasteraar die je openlijk haat en je probeert zwart te maken. Bid om bescherming tegen de geest van leugen en bedrog!

De geest van leugen en bedrog in de profetische boeken

“Zij spannen hun tong als een boog, ze schieten met bedrog en onbetrouwbaarheid! Hun macht in het land neemt almaar toe, ze stapelen wandaad op wandaad en willen van Mij niets weten. Wees allen op je hoede voor vrienden, verlaat je niet op je broers. Elke broer bedriegt als Jakob, elke vriend strooit lasterpraat rond. De een bedriegt de ander, de waarheid spreken ze niet. Hun

tong is afgericht op liegen, ze kunnen niet anders meer. Onderdrukking volgt op onderdrukking, bedrog op bedrog. Ze willen van Mij niets weten!” (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 9:2-5, NBV). Het Boek: “Zij buigen hun tongen als bogen om hun leugens als pijlen weg te schieten! Ze besturen het land onrechtvaardig en gaan van kwaad tot erger; zij geven niets om Mij, zegt de Eeuwige. Pas op voor uw buurman! Kijk uit voor uw broer! Zij geven niets om een ander en verspreiden gemene leugens. De ene vriend bedriegt de andere. Met geoeffende tong leiden zij elkaar met leugens om de tuin en zij vermoeien zichzelf met al hun zonden. Zij bouwen hun huis op bedrog en weigeren Mij te erkennen!” Groot Nieuws Bijbel: “Hun tong is hun boog, hun woorden de pijlen, de leugen viert hoogtij; trouw is niet meer te vinden! Ze vervallen van kwaad tot erger, zij willen Mij niet kennen. Voor een vriend moet je oppassen, een broer kun je niet vertrouwen, want een broer kan een bedrieger zijn en een vriend spreekt kwaad van je. De een bedriegt de ander, niemand vertelt de waarheid; zij zijn gewend om te liegen, ze zijn onvermoebaar in het verdraaien. En waar leugen op leugen gestapeld wordt, daar weigeren ze Mij te leren kennen!” **Surinaams:** “Den tongo de leki wan bo, soso lei e sutu kmoto ini den mofo. Den e kisi moro nanga moro makti ini a kondre, ma den e kon ogri moro nanga moro tu. Fu Mi dati den no wani sabi not’noti, na so Masra taki. Ibri wan fu unu mus de na ai gi a sma di e libi na en sei, èn un no mus fertrow na tapu un brada srefi, bika ibri brada na wan bedrigiman leki Yakob, èn ibri mati e waka lontu e taki takru fu yu. A wan e kori a trawan èn den no e taki a tru. Den gwentu den tongo fu lei nanga fu bedrigi. Den no o tapu fu sondu. Den e tan pina sma nomo, den e kori sma go nanga langa. Den no wani sabi Mi leki den Gado!”

Is dit herkenbaar? Jazeker, zeer herkenbaar zelfs! Gaat het hier over de tijd waarin we nu leven? Nee! De Eeuwige klaagt hier bij monde van de profeet Jeremia over degenen van Zijn volk, die destijds aan Hem en ook aan elkaar ontrouw waren geweest. Toch zien we veel overeenkomsten tussen toen en nu. Evenals in onze huidige maatschappij was ook toen veel leugen en bedrog in hun samenleving. De hebzucht, geldzucht, genotzucht en het liegen en bedriegen bepalen nog steeds de gedragslijn van degenen die het voor het zeggen hebben, net als toen. Toch ook onder het gewone volk kon men niet iedereen vertrouwen en zelfs voor vrienden en familie moest men oppassen, want zij lagen voortdurend op de loer om elkaar de hielen te lichten en elkaar met allerlei leugenverhalen zwart te maken. Een ieder moest op z’n hoede zijn voor zijn burens, vrienden, kennissen en collega’s. We herkennen dit ook uit de verhalen van ’40-’45 en uit de DDR. Zo erg is het nu gelukkig nog niet in ons land, maar het gaat wel hard die kant op. De wereld wordt klaargestoomd voor de komst van de Antichrist.

De geest van leugen en bedrog in het Nieuwe Testament

“Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten voor u vervolgd!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 5:11-12, NBG). Het Boek: “Gelukkig bent u als u beledigingen, vervolgingen, leugens en laster te verdragen krijgt omdat u bij Mij hoort. Wees er blij om en jubel het uit! Want in de hemel ligt een geweldige beloning voor u klaar. Vroeger zijn de profeten immers ook zo vervolgd.” **Surinaams:** “Blesi de na yu tapu te sma e broko yu saka, te den de na yu baka fu du yu ogri, èn te den e lei taki ala sortu takru fu yu, fu di yu e waka na Mi baka. Yu mus prisiri, yu mus breiti, bika wan bigi pai e wakti yu na heimel. Bika na so den ben du nanga den fosten profeiti tu!”

Yeshua wil ons in de Bergrede met de achtste en negende zaligspreking erop voorbereiden, dat we er niet zo vreemd van moeten opkijken als we omwille van ons geloof in Hem zullen worden vervolgd en dat er allerlei leugens over ons zullen worden rondgestrooid. Eigenlijk is dat nooit anders geweest, want zelfs de profeten die wonderen en tekenen konden verrichten, hadden het destijds niet makkelijk. Maar naar mate de tijd nadert dat de Antichrist zijn intrede zal doen en de mensheid vergiftigt zal worden met zijn geest, zullen de gelovigen in deze sterk veranderde maatschappij toenemende negatieve bejegeningen en op leugens gebaseerde beschuldigingen ondervinden, want “het kwaad zal hand over hand toenemen, zodat de liefde van de meeste mensen zal verkoelen. Maar wie dwars door alles heen aan Mij vasthoudt, zal gered worden!” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 24:12-13, Het Boek). **Surinaams:** “Libisma o kon takru sote, tak’ furu sma no sa lobi trawan moro. Ma Gado sa ferlusu a sma di sa hori doro te na a kba!”

“Wederom hebt gij gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult uw eed niet breken, doch aan de Eeuwige uw eden gestand doen. Maar Ik zeg u, in het geheel niet te zweren: bij de hemel niet, omdat hij de troon van G'd is; bij de aarde niet, omdat zij de voetbank Zijner voeten is; bij Jeruzalem niet, omdat het de stad van de grote Koning is; ook bij uw hoofd zult gij niet zweren, omdat gij niet één haar wit kunt maken of zwart. Laat het ‘ja’, dat gij zegt, ‘ja’ zijn, en het ‘neen’, ‘neen’; wat daar bovenuit gaat, is uit den boze!” (מתת'יהו Matit'yahu [Matthéüs] 5:33-37, NBG).

Surinaams: “Un yere tu tak’ a wèt fu Moses leri den bigisma fu unu taki: Yu no sa broko wan sweri di yu meki, ma yu sa du san yu sweri gi Masra. Ma Mi e taigi un taki: Yu no mus meki sweri kwet’kweti. No sweri na heimel, bika heimel na a kownusturu fu Gado. Yu no mus sweri na grontapu, bika grontapu na a futubangi fu Gado. Yu no mus sweri na Yerusalem, bika Yerusalem na a foto fu a bigi Kownu. No sweri tu na yu ede, bika yu no kan meki no wan fu yu edewiwiri kon blaka noso weti. So dan, meki te yu e taki ‘iya,’ a tan ‘iya,’ èn meki te yu e taki ‘no,’ a tan ‘no.’ Bika ala san yu e taki moro leki dati, kmoto fu didibri!”

Hoe vaak wordt er in alle toonaarden ontkend dat men liegt en beweerd de waarheid te spreken met de woorden: “Ik zweer het je!” Als gelovige mag men echter nooit en te nimmer de waarheid verdraaien en beslist geen valse getuigenissen zeggen, niet in de privésfeer en zeker niet bij de rechtbank! Sowieso is het zweren van een meened niet alleen strafbaar volgens de Tora, maar ook volgens het strafrecht. Sterker nog: volgens Yeshua moeten wij zelf helemaal niet zweren! Al de voorbeelden die Yeshua hier noemde kende Hij als Jood maar al te goed, want het was onder de Joden toen heel gebruikelijk om bij eden waarbij nadrukkelijk iets werd bezworen, de naam van de Eeuwige te vervangen door te zeggen ‘bij de hemel’, ‘bij de aarde’, ‘bij de heilige stad’, ‘bij het heiligdom’ enzovoorts, omdat de rabbijnen reeds toen al op grond van het 3e gebod het noemen van G'ds naam bij het afleggen van een eed als misbruik van de heilige Naam zagen en op één lijn stelden van een valse eed. Yeshua haakte hierop in en voegde er geheel in lijn met de rabbijnse geschriften in vers 37 aan toe: “Laat het ‘ja’, dat gij zegt, ‘ja’ zijn, en het ‘neen’, ‘neen!’” Deze uitspraak moet zijn Joodse toehoorders wel bekend geweest zijn, want ook een aantal bekende rabbijnen bedienden zich bij het pleiten voor de absolute waarheid van precies dezelfde woorden. Zo zei rabbi El'azar: “Het ‘nee’ is een eed en het ‘ja’ is een eed!” (Talmud, שבועות Sh'vuot 36a) en ook rabbi Hunna heeft gezegd: “Het ‘ja’ van de rechtvaardigen is ‘ja’, en het ‘nee’ van de rechtvaardigen is duidelijk een ‘nee!’” (רות Midrash Rut 3:8). En ook Rabbi Yose ben Yehuda zei op dezelfde wijze: “De Tora leert u dat uw ‘ja’ oprecht moet zijn en dat uw ‘nee’ oprecht moet zijn!” (Talmud, בבא מציעא Bava Metzia 49a). Deze woorden, die zowel Yeshua haMashiach alsook de genoemde rabbijnen hebben gezegd met betrekking tot het zweren, worden tot op heden door alle gelovige Joden ter harte genomen, die dan ook daadwerkelijk voor de rechtbank hun instemming met ‘ja’ en hun ontkenning met ‘neen’ kenbaar maken in plaats van te zweren.

“Waarom begrijpt gij niet wat Ik zeg? Omdat gij Mijn woord niet kunt horen. Gij hebt de duivel tot vader en wilt de begeerten van uw vader doen. Die was een mensenmoorder van den beginne en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen. Maar omdat Ik u de waarheid zeg - Mij gelooft gij niet!” (ירחני Yochanan [Johannes] 8:43-45, NBG). Het Boek:

“Waarom begrijpt u niet wat Ik zeg? U kunt Mijn woorden niet verdragen! Dát is de reden! U bent kinderen van de duivel en doet met plezier wat hij wil. Hij is al sinds het begin een moordenaar en heeft altijd buiten de waarheid gestaan, want de waarheid is hem vreemd. Hij kan alleen maar liegen. Hij is de bron van de leugen. Omdat Ik de waarheid spreek, gelooft u Mij niet!”

Surinaams: “Un sabi fu sanede un no e ferstan san Mi e taigi unu? Na fu di un no man teki san Mi e taki. Didibri na un p'pa, èn un lobi fu du san a wani. Sensi na a bigin a de wan kiriman. A no man taki wan sani san tru, bika a no sabi san na tru. Te a e lei, a e taki leki fa en srefi de, bika a de wan leiman èn na en meki lei. Ma fu di Mi e taki san na tru, meki un no e bribi Mi!”

Yeshua zegt ronduit tegen de mensen die Zijn woorden niet kunnen verdragen, maar wel naar de duivel luisteren en doen wat hij wil, dat ze duivelskinderen zijn, want ze hebben de duivel tot vader! Zij laten zich immers door G'ds tegenstander als instrumenten gebruiken. Ze liegen en bedriegen en doen daarmee precies wat de duivel graag wil, want dat hoort bij zijn aard. De duivel is immers de oorsprong van alle leugens, de grootste leugenaar ooit!

“Leg daarom de leugen af en spreek de waarheid tegen elkaar, want wij zij elkaars ledematen!” (Efeziërs 4:25, NBV). Het Boek: *“Houd op met liegen! Vertel elkaar de waarheid, want wij horen bij elkaar en zijn delen van hetzelfde lichaam!”* **Surinaams:** *“Dat’ meki un no mus lei moro gi makandra, ma taigi makandra den sani leki fa den de. Bika wi alamala na fu a srefi skin!”*

In de verzen 22 t/m 24 van het vierde hoofdstuk legt Sha’ul [Paulus] in zijn brief aan de Efeziërs uit, dat zij hun vroegere levenswandel moeten opgeven en hun oude menselijke natuur, die door bedrieglijke begeerten tot dood en verderf leidt, als oude kleren moeten uittrekken en daarna als nieuwe mensen die in reinheid en heiligheid alleen voor G’d willen leven, hun nieuwe natuur als een stel nieuwe kleren moeten aantrekken. In vers 25 gebruikt hij hetzelfde metafoor met betrekking tot de leugen, die zij eveneens moeten afleggen, want als zij willen laten blijken dat zij daadwerkelijk hun oude mens hebben afgelegd, dan is dat wel door het afleggen van de leugen en het aantrekken van de waarheid. Leugens nemen immers het onderlinge vertrouwen weg, waardoor de eenheid van de gelovigen ernstig wordt aangetast. De heidenen tilden destijds niet zwaar aan de neiging om te liegen, en dat doen ze in onze moderne huidige maatschappij ook niet. Maar dat is het nou juist wat ons van hen moet onderscheiden: De g’ddelozen liegen omdat Satan de vader van alle leugens is, maar de gelovigen behoren de weg van de waarheid te bewandelen omdat Yeshua de Weg en de Waarheid en het Leven is.

“Lieg niet tegen elkaar; dat hoorde bij uw oude leven, waarmee u hebt afgerekend! Maar nu bent u een nieuwe mens, die nog steeds groeit en G’d beter leert kennen. Zo zult u meer en meer gaan lijken op G’d, die u heeft gemaakt!” (Kolossenzen 3:9-10, Het Boek). NBV: *“Bedrieg elkaar niet, nu u de oude mens en zijn leefwijze afgelegd hebt en de nieuwe mens hebt aangetrokken, die steeds vernieuwd wordt naar het beeld van zijn Schepper en zo tot inzicht komt!”* **Surinaams:** *“No lei moro gi makandra. Bika un poti a owru fasi fa un ben de nanga a fasi fa un ben du sani, na wan sei. Now un tron wan nyun sma, di moro nanga moro e kenki kon kisi moro koni. Na so a e kon gersi a Wan di meki en!”*

Hier staat eigenlijk precies hetzelfde al in Efeziërs 4:25. Ook hier herinnert Sha’ul [Paulus] de gelovigen eraan, dat het liegen bij de oude mens hoort, die ze afgelegd hebben en deel uitmaakt van hun oude zondige natuur, die niet meer bij hun nieuwe levensstijl hoort, want zij hebben de nieuwe mens aangetrokken naar het beeld van G’d. De leugen hoort daar niet bij, want de leugengeest zaait wantrouwen en dwaling. Daarom moeten niet alleen de gelovigen onderling eerlijk tegen elkaar zijn en altijd de waarheid zeggen, maar ook de predikers naar de gemeente toe. Ook de prediking en de onderwijzing in G’d’s Woord moet volledig op waarheid berusten overeenkomstig de authentieke leer en geen leugen of dwaling bevatten.

“Maar de Geest zegt nadrukkelijk, dat in latere tijden sommigen zullen afvallen van het geloof, doordat zij dwaalgeesten en leringen van boze geesten volgen, door de huichelarij van leugensprekers, die in hun eigen geweten gebrandmerkt zijn, het huwelijk verbieden en het genot van spijzen, welke G’d toch geschapen heeft om met dankzegging te worden gebruikt door de gelovigen, die tot erkenning der waarheid gekomen zijn!” (1 Timotheüs 4:1-3, NBG). Het Boek: *“Maar de Heilige Geest zegt ons heel duidelijk dat er een tijd zal komen waarin sommigen in de gemeente zich van Christus afwenden en leraars gaan volgen, die zich door satan laten leiden. Deze schijnheilige leraars vertellen leugens en hebben hun eigen geweten het zwijgen opgelegd. Zij zullen zeggen dat het niet goed is om te trouwen en dat het verkeerd is om vlees te eten, zelfs al heeft G’d deze dingen gegeven, opdat goed onderwezen christenen er dankbaar van zullen genieten!”* Groot Nieuws Bijbel: *“De Geest zegt nadrukkelijk dat in latere tijden sommigen het geloof zullen opgeven door te luisteren naar dwaalgeesten en naar wat demonen hun leren. Zij worden hiertoe gebracht door de schijnheilige leugentaal van lieden die in hun geweten gebrandmerkt zijn door de zonde. Deze lieden verbieden het huwelijk en het eten van bepaalde dingen. En dat zijn toch zaken die G’d heeft geschapen en waarvan de gelovigen, die de waarheid hebben leren kennen, met dankbaarheid gebruik mogen maken.”* **Surinaams:** *“Ma a Yeye e taki krin tak’ na den kriboi dei son sma o gwe libi a bribi. Den o bribi den yeye di e kori sma, èn den o bribi sani san takrueye e leri den. Den leri disi e kmopo fu sma di e du leki den santa, ma na soso lei den e lei èn na so den tapu a sten fu den konsensi. Den e leri tak’ sma no mus trow èn tak’ den no mus nyan ala sani. Ma na Gado meki den sani disi, èn ala bribisma di kon ferstan a tru leri kan nyan den nanga tangi!”*

Deze indringende waarschuwing van Sha'ul [Paulus] voor een toekomstige afval van het geloof en de huichelarij van leugensprekers heeft duidelijk betrekking op de tijd waarin we nu leven. We zien het daadwerkelijk om ons heen gebeuren dat niet sommigen, maar juist velen afvallen van het geloof en dat door de liberale tijdgeest het huwelijk tussen man en vrouw en het eten van vlees niet meer vanzelfsprekend zijn. U hoeft alleen maar naar de reclameblokken op de televisie te kijken en u begrijpt wel wat ik bedoel.

“Legt dan af alle kwaadwilligheid, alle bedrog, huichelarij, afgunst en alle kwaadsprekerij en verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid!” (1 Petrus 2:1-2, NBG). NBV: *“Ontdoe u dus van alles wat slecht is, van alle bedrog en huichelarij, alle afgunst en kwaadsprekerij, en verlang als pasgeboren zuigelingen naar de zuivere melk van het woord, opdat u daardoor groeit en uw redding bereikt!”* Willibrordvertaling: *“Weg dus met alle kwaad en alle bedrog, maak een einde aan huichelarij, jaloezie en alle laster! Wees als pasgeboren kinderen begerig naar de zuivere, geestelijke melk waardoor u zult groeien en gered zult worden!”* Het Boek: *“Bevrijd u van alle gevoelens van haat en bedrog. Het moet afgelopen zijn met schijnheiligheid, jaloezie en roddel! Als het goed is, moet u als pasgeboren kinderen verlangen naar zuivere, geestelijke melk, dat wil zeggen naar het zuivere woord van het goede nieuws!”* **Surinaams:** *“Fu dat’ede un mus tapu nanga ala sani san no bun. Un mus tapu nanga ala bedrigi fasi, nanga hoigri maniri èn nanga dyarusu. Un no mus taki takru tu fu trawan. Ma leki nyunyun pikin un mus angri fu a trutru merki san no moksi nanga tra sani. Disi o yepi unu fu gro èn fu Gado ferlusu unu!”*

Sha'ul [Paulus] vergelijkt de gelovigen die door hun wedergeboorte een nieuwe schepping zijn, met pasgeboren baby's, die een nieuw leven begonnen zijn. Baby's zijn zeer kwetsbaar en daarom is alles wat bij hun oude leven hoort, vergif voor hen! Daarom moeten ze zich ontdoen van alles wat slecht is, vooral alle leugen en bedrog waarmee men het vertrouwen van G'd en de mensen beschaamt. Hij zegt dit niet tegen ongelovigen, maar tegen gelovigen en dus ook tegen ons, want de Eeuwige vind het nodig dat het tegen ons gezegd wordt en dat we bij ons zelf te rade gaan hoe eerlijk en betrouwbaar wij zijn, of we nog wel eens jaloers zijn en of we achter iemands rug om over iemand kwaadspreken. Alles wat slecht is, is vergif, dat we moeten wegdoen, want we maken het nieuwe leven dat G'd ons geeft daarmee kapot!

“Indien wij zeggen, dat wij gemeenschap met Hem hebben en in de duisternis wandelen, dan liegen wij en doen de waarheid niet! [...] Indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf en de waarheid is in ons niet! [...] Indien wij zeggen, dat wij niet gezondigd hebben, maken wij Hem tot een leugenaar en Zijn woord is in ons niet!” (אֶלְיָחִיאֵל Yochanan alef [1 Johannes] 1:6, 8 en 10, NBG). **Surinaams:** *“Efu wi e taki tak' wi e libi leki wan nanga En, ma wi e waka ini a dungru, dan na lei wi e lei èn wi no e du san na tru! [...] Efu wi e taki tak' wi no abi sondu, dan wi e kori wisrefi èn a tru leri no de ini wi! [...] Efu wi e taki tak' wi no sondu, dan wi e kari Gado wan leiman èn a wortu fu En no de ini wi!”*

Als wij geloven, dat Yeshua [Jezus] de Mashiach [Christus] is, dan zijn wij volgens hoofdstuk 5:1 uit G'd geboren. Maar klopt het ook dat wij dan nooit meer zondigen? Volgens mij niet! Als wij zeggen, dat we niet zondigen, dan liegen wij volgens de bovenstaande tekst uit hoofdstuk 1, wat op zich ook alweer een zonde is! Sterker nog, wij zullen daarmee Yeshua zelf tot een leugenaar maken.

Deze verzen vertellen ons keihard dat wij allemaal gezondigd hebben, niemand uitgezonderd! Als wij goed naar ons zelf kijken, en eerlijk zijn, dan kunnen wij dit niet ontkennen. We hebben allemaal wel eens iets gedaan wat verkeerd is, we zijn allemaal wel eens egoïstisch, trots of ondankbaar geweest en hebben ons niet aan G'ds geboden gehouden, maar hebben gekozen om onze eigen weg te gaan. Eerlijk zijn! Als we dus daarvan uit moesten gaan, dan zouden er geen rechtvaardigen zijn. Een rechtvaardige is dus niet iemand zonder zonde, want zo iemand bestaat niet! Nee, een rechtvaardige is iemand die zijn zonde als schuld belijdt en er daarna oprecht naar streeft, alsnog G'ds wil te volbrengen.

“En hieraan onderkennen wij, dat wij Hem kennen: indien wij Zijn geboden bewaren. Wie zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, is een leugenaar en in die is de waarheid niet; maar wie Zijn woord bewaart, in die is waarlijk de liefde G'ds volmaakt. Hieraan onderkennen wij, dat

wij in Hem zijn!” (יְוָחָנָן אֵלֶף [1 Johannes] 2:3-5, NBG). **Surinaams:** “Disi na fa wi kan sabi tak’ wi sabi En: te wi e du den sani san A taigi wi tak’ wi mus fu du. Efu wan sma e taki tak’ a sabi Gado, ma a no e hori ensrefi na den komanderi fu Gado, dan na lei a e lei èn a tru leri no de ini en. Ma a sma di e hori ensrefi na san Gado taki, abi a trutru dipi lobi fu Gado ini en. Na so wi kan sabi tak’ wi de wan nanga En!”

Helaas zijn er ook velen die wel zeggen dat ze Hem kennen, maar doordat ze Zijn geboden niet doen vallen ze door de mand en worden ze ontmaskerd als leugenaars. Yeshua heeft namelijk zelf gezegd: “Wie Mij niet liefheeft, houdt zich niet aan Mijn woorden!” (Johannes 14:24). Wie de Tora dus als afgeschafte beschouwd en verkondigt dat we vrij zijn van de Wet, mag zich serieus gaan afvragen of hij of zij de Eeuwige überhaupt wel kent en Hem daadwerkelijk liefheeft. Als u het slachtoffer bent van misleiding, maar Hem wél liefheeft en Hem graag wilt kennen, laat het Hem en uw broeders en zusters dan zien en houdt u aan Zijn geboden!

“Ik heb u niet geschreven, omdat gij de waarheid niet weet, maar omdat gij haar weet en omdat geen leugen uit de waarheid is. Wie is de leugenaar dan wie loochent, dat Yeshua [Jezus] de Mashiach [Christus] is? Dit is de Antichrist, die de Vader en de Zoon loochent!” (יְוָחָנָן אֵלֶף [1 Johannes] 2:21-22, NBG). **Surinaams:** “Mi no skrifi unu fu di un no sabi a tru leri, ma fu di un sabi en, èn fu di un sabi tak’ lei no de ini a tru leri. A sma di e taki tak’ Yeshua [Jesus] no de a Mesias [Kristus], na wan leiman. Na en na a bigi-feyanti fu Kristus di no e bribi ini a Tata nanga a Manpikin!”

Het Woord van G’d is de waarheid, gelijk geschreven staat: “Heel Uw woord is de waarheid, al Uw rechtvaardige verordeningen zijn voor eeuwig!” (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 119:160). Dit werd door Yeshua zelf bevestigd in het hoogpriesterlijke gebed toen Hij tot Zijn Vader bad: “Heilig hen in Uw waarheid; Uw woord is de waarheid!” (יְוָחָנָן [Johannes] 17:17). Wij hebben G’ds waarheid vooral nodig om de leugens te ontdekken, waarmee wij geconfronteerd worden. Wees dus op uw hoede en sluit u niet aan bij een groepering die Yeshua verloochent of het geloof in Hem ondermijnt.

Yeshua zegt: “Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij!” (יְוָחָנָן [Johannes] 14:6). **Surinaams:** “Mi na a pasi, na Mi e sori san na tru, èn na Mi e gi libi. Sondro Mi no wan sma kan kon na a Tata!” G’ds Woord, de Tora, is de waarheid en Yeshua is het vleesgeworden Woord. De satan daarentegen is der vader der leugen. Als het hem lukt om onze gedachten los te maken van G’ds waarheid, dan hebben wij de strijd bij voorbaat al verloren. Daarom moeten wij onze lendenen volgens Efeziërs 6:14 omgorden met de waarheid.

“Ik weet uw werken en inspanning en uw volharding en dat gij de kwaden niet kunt verdragen en hen op de proef gesteld hebt, die zeggen, dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn, en dat gij hen leugenaars hebt bevonden!” (חִזְיָוֶן Chizayon [Openbaring] 2:2, NBG). Het Boek: “Ik weet dat u veel goed doet, hard werkt en geduldig bent. Ik weet dat u geen slechte mensen kunt verdragen; u hebt die zogenaamde apostelen als leugenaars aan de kaak gesteld!” **Surinaams:** “Mi sabi den sani san un e du, a mui san un e meki, nanga a fasi fa un e hori doro. Mi sabi tak’ un no e koti nanga den sma di e du ogri. Un ben tesi den sma di e kari densrefi boskopuman fu Mi, ma un kon si tak’ den e lei. Den a no boskopuman fu Mi!”

Aan het woord is de Eeuwige. Hij verzekert de gelovigen te Efeze, dat Hij hun goede werken en hun standvastigheid ziet en Hij roemt hen voor hun afwijzing van het kwaad en hun volharding om de slechte invloed van dwaalleraars onvermoeibaar het hoofd te bieden. Ook looft Hij hen, dat zij boosdoeners, die zich voor apostelen uitgaven, aan een onderzoek hebben onderworpen en als leugenaars hebben ontmaskerd. Deze valse predikers, noemen zichzelf apostelen, maar ze zijn het niet. Zij infiltreren in de gemeente om hun leugens te verspreiden.

“Ik ben de alfa en de omega, het begin en het einde. Ik zal de dorstige geven uit de bron van het water des levens om niet. Wie overwint, zal deze dingen beërven, en Ik zal hem een G’d zijn en hij zal Mij een zoon zijn. Maar de lafhartigen, de ongelovigen, de verfoeilijken, de moordenaars, de hoereerders, de tovenaars, de afgodendienaars en alle leugenaars, hun deel is in de poel, die

brandt van vuur en zwavel: dit is de tweede dood!" (חִזְיֹן Chizayon [Openbaring] 21:6-8, NBG). **Surinaams:** "Mi na a Alfa nanga a Omega, a Bigin nanga a Kba. Mi o gi a sma di watra e kiri, fu a dringi fu soso fu a presi pe watra san e gi libi e lon. A sma di e wini sa kisi den sani disi. Dan Mi o de en Gado, èn en o de Mi pikin. Ma den sma di den o fringi go ini a swampu di abi soso faya èn san e bron nanga kroiti, na den sma di ben frede fu tan hori a bribi, den sma di no ben wani bribi, nanga den sma di ben du ala sortu ogri. Na den kiriman, den sma di ben gi densrefi abra na takru lostu, den sma di ben du tofruwroko, den sma di ben dini kruktu gado, nanga ala den leiman. Disi na a di fu tu dede!"

Nadat de Eeuwige in de verzen 6 en 7 heerlijke beloften heeft gedaan voor degenen die niet met de grote massa meedoen in het negeren en overtreden van G'ds geboden en inzettingen conform de tijdgeest, die niets anders is dan de geest van de Antichrist, kondigt hij in vers 8 het vonnis aan voor degenen die zich daar wel schuldig aan maken: de poel des vuurs!

"Buiten zijn de honden en de tovenaars, de hoereerders, de moordenaars, de afgodendienaars en ieder, die de leugen liefheeft en doet!" (חִזְיֹן Chizayon [Openbaring] 22:15, NBG). Het Boek: *"Buiten de stad zijn de honden, de tovenaars, de overspelingen, de moordenaars, de afgodendienaars en allen die met plezier liegen en bedriegen!"* **Surinaams:** "Na dorosei fu a foto yu abi den dagu: sobun den tofruman nanga den sma di e gi densrefi abra na takru lostu, den sma di e kiri trawan, nanga den sma di e dini kruktu gado, nanga ala den sma di lobi fu lei!"

Terwijl de rechtvaardigen door de poorten de heilige stad mogen binnengaan, worden allen die zonder enig berouw blijven volharden in de gruwelijkste zonden, buitengesloten. Deze lijst van zondaars voor wie er geen plaats meer in G'ds nieuwe schepping is, wordt afgesloten met het noemen van de gepassioneerde leugenaars en bedriegers. Op de eerste plaats moeten wij daarbij denken aan de mensen, die de geest van leugen en bedrog doelbewust onder de mensheid verspreiden en de leugens van de Antichrist propageren.

Conclusie:

Niets is méér tegenstrijdig met de G'd van de waarheid dan de leugen! Yeshua is de Weg en de Waarheid en het Leven, maar de Satan is de vader van alle leugens! De geest van leugen en bedrog gaat lijnrecht in tegen וַיִּקְרָא Vayiq'ra [Leviticus] 19:11 en 12, waar de Eeuwige zegt: *"Gij zult niet liegen en gij zult elkander niet bedriegen. Gij zult bij Mijn naam niet vals zweren en zo de naam van uw G'd ontheiligen: Ik ben de Eeuwige!"* **Surinaams:** "Un no sa lei èn un no sa bedrigi wan trawan. Te un o meki wan sweri un no mus kari Mi nen, efu un sabi taki a sani no tru. Tapu sowan fasi un e afrontu a nen fu un Gado, Mi na Masra!" Yeshua zegt: *"Laat uw ja ja zijn en uw nee nee! Wat u meer zegt komt van de duivel!"* (מַתִּיתְיָהוּ Matit'yahu [Matthéüs] 5:37, Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** "So dan, meki te yu e taki 'iya,' a tan 'iya,' èn meki te yu e taki 'no,' a tan 'no.' Bika ala san yu e taki moro leki dati, kmoto fu didibri!" Laten we ons daarom de woorden van de apostel Johannes ter harte nemen: *"Groter blijdschap ken ik niet, dan dat ik hoor, dat mijn kinderen in de waarheid wandelen!"* (יְרַחֵם Yochanan gimel [3 Johannes] 1:4, NBG). **Surinaams:** "A moro bigi prisiri di mi abi, na te mi yere tak' den pikin fu mi e hori densrefi na a tru leri!" Amen!

Werner Stauder